

A zöld mozgalmak szerepe a nemzetközi pénzügyi válságban

Amióta az emberiség létezik, folyamatos küzdelem folyik az erőforrások birtoklásáért, a minél nagyobb hatalom megszerzéséért. A háborúkat olykor fegyverrel, máskor „békés” gazdasági-pénzügyi eszközökkel vívják.

A XX század háborúinak főszereplői még a tankok voltak, a mai gazdasági háborúk sztárjai pedig a bankok lettek, amelyek támogatják és felhasználják az érdekeiknek megfelelően működő civil szerveződések is.

Sokféle szerveződés létezik, és közöttük fontos szerepet játszanak a természet és környezetvédő mozgalmak, amelyek képesek lehetnek évtizedeken keresztül tudománytalan blöffökkel megtéveszteni a közvéleményt, és ezzel a befolyásuk alatt tartani a sajtót, valamint egyes kormányokat.

Érdeemes megvizsgálni a zöldek által terjesztett néhány népszerű tévhiedelmet, amelyek alkalmasak arra, hogy meggyengítsék és gazdaságilag függővé tegyék a gyarmatosítási célpontként kiszemelt sérülékenyebb országokat.

Először azonban azt is érdemes végig gondolni, hogy miről szól a jelenlegi globális gazdasági háború.

A gyarmatosítás módszerei

Az Atlanti Óceán partvidékével érintkező nyugat-európai államok valamikor hatalmas gyarmatbirodalmakat tartottak fenn, amelyek a Föld lakható területének nagyobbik felét tették ki. Ezek rendszeres kifosztásával, a bennszülöttek legyilkolásával, az emberi szabadságjogokra ma már olyannyira kényes országok hatalmas gazdasági potenciált halmoztak fel.

A két világháború eredményeként az egykori gyarmatok – politikai értelemben – elvileg függetlenné váltak, és kialakult a gyarmatbirodalmak második generációja, a monetáris övezet, amely már nem a fegyverek erejével, hanem rafináltabb trükkökkel éri el más országok kiszípolozását.

Az első igazi monetáris övezet a dollár-övezet volt, amely a II. Világháborút követően leginkább Nyugat-Európára terjedt ki, részben a Marshall segélynek köszönhetően. A nyugat-európai államok a háború után jelentős gazdasági fejlődést produkáltak, és ennek során egyre nagyobb mértékben kereskedtek egymással, amihez nemzetközi fizetőeszközként a dollárt használták.

Hogy legyen minél több dollárjuk, fokozták az Amerikába irányuló exportot, és ennek érdekében a nemzeti valutájukat leértékelték a dollárral szemben.

Minél jobban fejlődött Nyugat-Európa, annál több dollárra volt szükség, és egyre több árút és szolgáltatást exportáltak Amerikába papírpénzért cserébe.

Volt azonban egy probléma. A dollár mögötti aranyfedezet korlátozottsága nem tette lehetővé tetszőleges mennyiségű dollár bankjegy kibocsátását. Ezt a problémát úgy oldották meg, hogy az 1970-es években megszüntették a dollár nemesfém fedezetét. Azóta a dollár fedezet nélküli papírpénz, akárcsak a forint, és a pénz kibocsátás egyetlen korlátja a bankjegy nyomdák teljesítőképessége.

Persze a nyugat-európaiak sem voltak ostobák, hogy ezt fel ne ismerjék, ezért úgy döntöttek, hogy létre kell hozni a dollárral szemben egy saját monetáris övezetet. Így született meg az EURO, amelynek a feladata lett volna elterjedni az egész világon, főleg a fejlődő országok közötti kereskedelemben. Ez a cél azonban csak mérsékelten teljesült. A legnagyobb fejlődő országok ma is dollárban kereskednek, és a deviza tartalékaik főleg dollárban vannak.

Vajon mi történne, ha például Kína, India, és Brazília a dollár tartalékaikat átváltanák euróra?

Ez azt jelentené, hogy hatalmas mennyiségű euró kerülne ezekbe a fejlődő országokba, miközben az európai bankok tele lennének dollárral, és ezt a dollár mennyiséget esetleg az európai államok arra használhatnák, hogy árukat és szolgáltatásokat vásároljanak Amerikában. Ez bizony az USA gazdasági csődjét jelenthetné.

Ha ehhez azt is hozzá vesszük, hogy az amerikai bankok részvénytulajdonosai között ma már jelentős hányadot tesz ki Kína tulajdonrésze, a helyzet még kényesebbnek látszik. Egy ilyen deviza átváltási hullám jelentősen gyengíthetné az USA közel és közép keleti befolyását, és a szénhidrogén kitermelésre való befolyását is.

Mindezt figyelembe véve nem túlzás azt feltételezni, hogy az igazi gazdasági háború a dollár és az euró között zajlik, és első rendű amerikai érdek lehet az euró tönkretétele.

Erre utal az is, hogy az amerikai érdekeltségű hitelminősítő intézetek egyre másra minősítik le a legerősebb európai államokat is.

Ebben a csatában nem csekély szerepet kapnak a tengeren túlról támogatott zöld mozgalmak, amelyek egyfajta zöld hadosztályokként működve, olyan energiapolitikai intézkedésekre készítenek az európai államok kormányait, amely intézkedéseket a legfontosabb Európán kívüli államok (USA, Kanada, Oroszország, India, Brazília) nem szándékoznak követni, sőt egyfajta jóleső kárörömmel szemlélik azt a sok böszmeséget, amely az Európai Unióban zajlik.

Ezek után érdemes megvizsgálni néhány kényes környezetvédelmi kérdést, mint amilyenek a széndioxid-pánik, a vízlépcső-fóbia, valamint a nukleáris energia veszélyessége, és ezek szerepét a globális gazdasági küzdelemben.

A széndioxid és a klímaváltozás

Európában ma már általánosan elfogadott nézet, hogy a Földön az éghajlat veszélyes ütemben melegedik, aminek oka az emberiség ipari tevékenységéből eredő széndioxid kibocsátás.

Geofizikai közet vizsgálatokból, valamint főleg a gleccserek és az Antarktisz jégmezőinek mélyebb rétegeiből vett minták elemzéséből több millió évre visszamenőleg ismerjük a Földön a levegő széndioxid tartalmát, és azt is, hogy mekkora lehetett különféle korszakokban a talajszint közelében az átlagos hőmérséklet.

Ezek alapján azt lehet megállapítani, hogy a klíma kb. átlag százezer éves ciklusokban változik úgy, hogy egy hirtelen nagy mértékű (a jelenlegit többszörösen meghaladó sebességű) hőmérséklet emelkedést követően lassú hőmérséklet csökkenés következik, majd ez a folyamat kezdődik előlről.

A klímaváltozáshoz hasonló diagram jellemzi a levegőben lévő széndioxid koncentrációt is. Minél jobban emelkedik a felszíni hőmérséklet, annál magasabbra emelkedik a széndioxid koncentráció. Az oksági összefüggés azonban nem egyértelmű.

Számos esetben a klímaváltozási ciklus hőmérséklet emelkedéssel kezdődik, majd ezt követi pár évtized vagy évszázad késéssel a széndioxid koncentráció növekedése.

A ciklusok oka nem tisztázott. Bár a széndioxidnak jelentős szerepe van az üvegházhatásban, azonban az átlagos felszíni hőmérséklet nem csupán az üvegháztól függ. Jelentős szerepet játszik a klímában, hogy a napsugárzás energiájának mekkora hányada jut el a felszínig, valamint az, hogy a felszín a besugárzás mekkora hányadát nyeli el, és mekkora hányadát veri vissza.

A felszínre eljutó besugárzási hányad függ a légkörben található felhőtakarók kiterjedésétől, a felhő képződést pedig jelentősen befolyásolják földön kívüli eredetű hatások is, mint például a világúrból érkező kozmikus sugárzás, valamint a Nap folyamatosan változó, ingadozó elektromágneses aktivitása.

A talaj sugárzáselnyelő képessége pedig jelentősen függ a növényzettől, valamint attól, hogy a felszín mekkora hányadát borítja hó és jég. Manapság az ember leginkább azzal lehet képes befolyásolni az éghajlatot, hogy a mezőgazdasági tevékenység fokozásával egyre nagyobb területeken változtatja meg a talaj fényvisszaverő képességét.

Ezen túlmenően a klímát és a széndioxid koncentrációt is jelentősen befolyásolja – többek között – a vulkáni tevékenység. Jellemző példa a közelmúltban lezajlott izlandi tűzhányó kitörés, amelynek során az EU több éves CO₂ kvótájának megfelelő mennyiségű széndioxid került a légkörbe.

A CO₂ kvóta kereskedelem arra készítenek egyes országokat – közöttük hazánkat is – hogy lemondjanak a saját szénkészleteik hasznosításáról, és helyette több ezer km távolságból hatalmas költséggel importáljanak indokolatlanul nagy mennyiségben földgázt, kiszolgáltatva az energia biztonságukat távoli gazdasági érdekek önkényének.

A vízlépcső-fóbia

A természetvédők szerint vízlépcsők építése tönkre teszi a folyók természetes állapotát. Hogy mit tekintünk „természetes” állapotnak, az persze nyitott kérdés. Példaként hozható fel az amerikai Grand Canyon, amelyben a folyó helyenként másfél-két kilométer mélységben kanyarog, miután több millió éven keresztül mélyítette a medret.

Hasonló eróziós folyamatok kivétel nélkül minden egyes folyónál fellépnek. A Dunánál is, amelynek környezetében a talaj sokkal málékonyabb, mint a Grand Canyon esetén. Emiatt a meder folyamatosan mélyül, és mivel a klímaváltozás miatt a Duna vízhozama is csökken, az átlagos vízszint még jobban csökken. Jelentős a szezonális vízszint ingadozás is, amely Budapest környékén meghaladja a 8 métert.

A vízszint csökkenés károsan befolyásolja a Duna-Tisza közén a talajvíz szintet, amely a homokhátságon ma már kb. 6 méterrel van mélyebben, mint egy évszázaddal ezelőtt.

A Duna vízszint ingadozása pedig azt jelenti, hogy a meder mélyén a hidrosztatikus nyomás ingadozása meghaladja a négyzetméterenkénti 8 tonnát, és ez jelentősen hozzájárul az egyre gyakoribb löszfal omlásokhoz, veszélyeztetve a part menti településeket.

Az eróziós probléma a folyó teljes hosszában fennáll, megfékezésére ma a Dunán és mellékfolyóin mintegy 40 darab vízlépcső működik, stabilizálva a vízszintet, minimalizálva annak ingadozását. Ez alól kivétel Magyarország, ahol nem épülhet vízlépcső, és hagyni kell a folyó állapotának természetes pusztulását.

Egy vízlépcső voltaképpen egy kereszt irányú gát, amely hasonló elven működik, mint az úszómedencéknél a feszített víztükör, és megakadályozza a vízszint süllyedését aszály idején. Árvíz közeledésekor pedig a vízszint előzetes csökkentésével helyet lehet csinálni a közelgő többlet víztömegnek, jelentősen mérsékelve az árvíz károkat.

Ha egy folyón vannak vízlépcsők, érdemes azokra turbinákat is telepíteni áramtermelés céljából. Megtévesztő az a zöld propaganda, amely szerint a hazai folyók erre nem alkalmasak. Hazai folyóink potenciális vízenergia termelő kapacitása összemérhető a Paksi Atomerőmű teljesítményével. Ráadásul nemcsak ez a legolcsóbb villamos energia, de – szemben a szél és napenergiával – könnyen és gyorsan szabályozható, és ez nagyon előnyös a villamos hálózat stabilitása szempontjából. Ha ezt a kapacitást ésszerűen kihasználnánk, a lakossági villamos energia olcsóbb lehetne, mint a földgáz, és a fokozatos áttérés miatt jelentősen csökkenhetne a nagyvárosok levegőjének szennyezettsége.

Egy további előnye a vízlépcsőknek, hogy a folyó télen-nyáron hajózható. Az olcsó vízi szállítás lehetősége nem csak a hazai gabona export nemzetközi versenyképességét javítaná, de a kamionos tranzit áruforgalom jelentős részének vízi útra terelésével csökkenteni lehetne a káros anyag kibocsátást is.

A teljes hosszában hajózható Duna-Rajna-Majna vízi út közvetlenül kötné össze az Atlanti Óceánt a Fekete Tengerrel, és lehetővé tenné az olcsó vízi szállítást anélkül, hogy kerülni kellene Gibraltár és a Boszporusz felé. Ez nemcsak német és osztrák érdek, ahogyan sokan vélik. Ez elsősorban magyar érdek. Nem véletlen, hogy a Duna hazai szakaszának vízlépcsőzési terveit már az 1930-as években elkezdték kidolgozni.

Vajon kiknek érdeke egy ilyen nemzetközi vízi út működő képességének megakadályozása?

Atom-fóbia

A Fukushima atomerőműnél bekövetkezett katasztrófa óta több országban is fontolgatják a nukleáris energia termelés teljes megszüntetését. Fukushimánál a földrengés és szökőár áldozatainak száma meghaladta a 20 ezret. Az atomerőműben is volt halálos áldozat. Egyetlen ember, aki a földrengés miatt leesett a létráról, és rádőlt egy szekrény. Halálos sugárártalom nem történt. Az egy halott azonban kiváltotta a nemzetközi pánikot.

Az atomerőmű valóban veszélyes. Ha azonban megvizsgáljuk a különféle erőművek baleseti statisztikáját, és az összes megtermelt áramot elosztjuk a baleseti áldozatok számával, kiderül, hogy a legbiztonságosabb erőmű mégis csak a nukleáris erőmű.

Hasonló ez a repülőgép és motorkerékpár veszélyességének viszonyához. Statisztikai adatok szerint repülőgéppel több ezerszer hosszabb utazást kell megtenni ahhoz, hogy azonos esélyünk legyen halálos balesetre. Mégis sokan a motorkerékpárt tartják biztonságosabbnak.

Minden éghető anyagban található radioaktív izotóp, a szénben, a fában, és a biomasszáként ismert szalmában is. Ezek elégetésekor az izotópok is a levegőbe kerülnek és szétszóródnak. Egy nukleáris erőműben is keletkezik sugárzó hulladék, de sem ez, sem egyéb káros anyag a levegőbe nem kerülhet. Ma már számos mérés igazolja, hogy az éghető anyagokat (szén, biomassza, olaj, földgáz, stb.) felhasználó erőművek közelében magasabb a radioaktív háttérsugárzás, mint az atomerőművek közelében, azoktól azonos távolságban.

A vízerőművek mellett a második leggazdaságosabb villamos erőmű a nukleáris erőmű. Ráadásul ezzel lehet kis területen a legnagyobb mennyiségű villamos energiát megtermelni füstgázok kibocsátása nélkül.

Összehasonlításként: ha a Paksi Atomerőmű termelését szélturbinákkal akarnánk előállítani, kb. 40-50 ezer darab 100-120 méter magas tornyokra szerelt szélturbinát kellene felépíteni az ország mindössze 93 ezer négyzetkilométeres területén.

Érdeemes tudni, hogy van a nukleáris erőműveknek egy újabb változata, amelynek üzemanyaga nem az uránium, hanem a tórium. Ilyen erőmű már sikeresen üzemel például Indiában.

A tóriumos erőművek két fontos előnye a következő:

- Szemben a korlátozott, és egyre fogyatkozó uránium készletekkel, tóriumból hatalmas kibányászható mennyiség van a Földön, olyannyira, hogy ezzel a készlettel akár 20 ezer évig fedezni lehetne az emberiség villamos energia szükségletét.
- A tóriumos reaktorban a tórium fokozatosan alakul át urániummá, és ennek bomlása termeli az energiát, azonban a reaktorban soha nincs egyszerre annyi hasadó anyag, hogy veszélyt okozhasson.

Van azonban a tóriumos reaktornak egy politikai és haditechnikai vonatkozású hátránya, amely miatt mégsem terjedt el, nevezetesen, hogy ilyen reaktor birtokában nem lehet atombombát gyártani.

A fizikai Nobel díjas Carlo Rubbia szerint azonban a tóriumos reaktor oldhatja meg hosszabb távon az emberiség energia és környezetvédelmi problémáit, hiszen ez a technológia készen áll az alkalmazásra, nem úgy, mint a hatalmas költségekkel fejlesztés alatt álló fúziós reaktor, amelynek használhatósága még több generációváltást vehet igénybe.

Szerencsére a magyar kormány továbbra is kiáll a nukleáris energia mellett, nem úgy, mint Németország, ahol ezt a technológiát meg kívánják szüntetni.

Nehéz megbecsülni az atom ellenes zöld lobbi erejét, de ha sikerülne az EU-ból a nukleáris energiát száműzni, az az egész régió teljes gazdasági csődjét idézhetné elő.

Nem lehet véletlen, hogy a neoliborális szellemiségű zöld mozgalmak bőkezű támogatást kapnak az Atlanti Óceán túlsó partjáról.

Budapest, 2012. január

Dr. Héjjas István

aranydiplomás gépészmérnök, irányítástechnikai szakmérnök